

ТРУБАЙЧУК Олена Михайлівна

Народилася 5 лютого 1957 року у селі Скибинці Тетіївського району Київської області. Закінчила Київський Педагогічний інститут імені М.Горького (1979) за спеціальністю вчитель історії, суспільствознавства та методист позашкільної та позакласної роботи.

З 1974 року проживає у Києві.

Після закінчення вузу 25 років працювала завідувачкою сектора Національної парламентської бібліотеки України, з 2005 року була заступником Голови Профспілки працівників культури України, з 2010 року – вчений секретар Публічної бібліотеки ім. Лесі Українки міста Києва.

Брала участь у фестивалі «Слово єднає!» у 2019 р.

Презентація проєкту «Графіка української мови» Василя Чебанника

27 вересня 2019 року о 15.00 у Хмельницькій дитячій школі образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва (вул. Проскурівська, 65) відбулася презентація проєкту «Графіка української мови» та майстер-клас відомого графіка, майстра каліграфії, лауреата Національної премії ім. Т. Г. Шевченка – Василя Яковича Чебанника.

Презентація пройшла у форматі скайп-зустрічі. Її організували Публічна бібліотека ім. Лесі Українки міста Києва та Хмельницька міська центральна бібліотека в рамках Хмельницького міського літературного фестивалю «Слово єднає!». Саме колектив Публічної бібліотеки ім. Лесі Українки м. Києва прийняв рішення подати проєкт Василя Яковича Чебанника «Графіка української мови» на здобуття Національної премії України імені Тараса Шевченка.

Метою проєкту «Графіка української мови» є повернення графіки літер до справжньої допетровської кирилиці. Віднайшовши в архівах українську абетку, Майстер на її основі створив сучасний шрифт «Рутенія». У ньому відчувається вишуканість українського бароко, мелодійність, широкі простори степів і полів, багатство природи, фонетика і лексичне різнобарв'я української мови. У літерах цього шрифту – продуманість, логіка, цілісність, легкість і ґрунтовність.

Водночас «Рутенія» – не цілковита стилізація, цей шрифт справжній, він не грає, адже динаміка породжена потребою культури, а в пластиці, натисканні та розчерках видно руку сучасного художника. Так поєднані минуле і сьогодення.

Художник-графік вважає, що Україна повинна володіти всіма символами державності, й насамперед, державною мовою із відповідною графічною абеткою.

«Моя мета пояснити, що нам треба відмовитися від чужого, якщо хочемо раз і назавжди показати, що ми – суверенна держава, і якщо хочемо відірватися від Росії. Оця моя абетка закликає зробити державу іншою, а не продовженням Росії. Без азбуки ми ніколи не відірвемося від них. Їхня абетка створила з нашої мови діалект. Ми «наречіє», нам про це 300 років кажуть, і ми на це не звертаємо уваги. Нашу мову не приймають у компанії Microsoft тільки через те, що вона користується чужою азбукою. Ми ж досі використовуємо «петровську» абетку, яка називається «гражданський шрифт», це не кирилиця, а напівлатинська азбука. Ми кричимо, що хочемо захищати українську мову, а абетки не маємо!», – пояснює каліграф.

Під час зустрічі літери абетки оживали не лише під пером Василя Чебанника, а поєдналися з художніми образами у коротких анімаційних роликах Дмитра Лісенбарта.

Довідка: ЧЕБАНИК Василь Якович (нар. 5 серпня 1933, с.Клішківці Хотинського району Чернівецької області) – каліграф, український художник-графік, член Національної спілки художників України (1970). Заслужений діяч мистецтв України (1979), професор (1980), член-кореспондент Національної академії мистецтв України (2013), лауреат Шевченківської премії (2019). Відомий в Україні та за її межами. Працює в галузі книжкової графіки, мистецтва шрифту, інтролігачії (мистецтво створення книжкової оправи). Оригінальний інтерпретатор образів літературної класики, втілених в офорті, а також гравюрі на пластику. Створив неповторні, самобутні композиції написів, у яких шрифт виконує інформаційну та образно-естетичну функції.

Особиста художня практика митця у книговидавничій сфері, його суттєвий вплив на виховання молодих талантів, майстер-класи, форуми і конференції з питань розвитку культури рукописного шрифту відчутно вплинули на розвиток культури шрифту в Україні.

